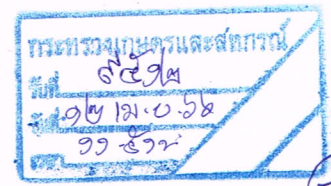
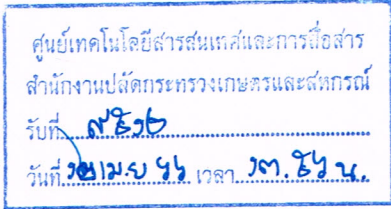

ด่วนที่สุด

ที่ ๓๙ ๐๒๐๔/ว ๗๖๘๓

ป.ก.ร.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๑
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือปฏิบัติตามแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ
เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปประชุมหรือแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ

ตามที่ได้เกิดเหตุการณ์ผู้ไม่หวังดี (แฮกเกอร์) ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนและ
อ้างว่าข้อมูลประชาชนดังกล่าวรั่วไหลเป็นจำนวนมากจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นที่ตื่นตระหนกของสังคม
ในวงกว้าง ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงได้จัดประชุมหรือ
แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ พร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่
๓ เมษายน ๒๕๖๖ โดยมีปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธานการประชุม นั้น

ในการนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเรียนสรุปแนวทางการดำเนินการและ
ขอความร่วมมือในการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

๑. ให้ตรวจสอบการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลลงบนเว็บไซต์
แพลตฟอร์มหรือช่องทางต่าง ๆ (เช่น API หรือ Application Programming Interface) ของหน่วยงานภาครัฐ
ที่มีลักษณะเป็นการทั่วไปที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ หากพบว่าหน่วยงานของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะ
ดังกล่าว ขอให้ยุติการเผยแพร่ข้อมูลในทันที

๒. ให้ตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงาน และทำการ
ทดสอบเพื่อหาช่องโหว่ หรือการหลุดรั่วของข้อมูล ทั้งนี้ กรณี ตรวจพบว่าข้อมูลรั่วหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
มีช่องโหว่ ให้หน่วยงานเร่งปรับปรุงแก้ไข และรายงานมายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลส่วนบุคคลโดยเร็ว

๓. จากกรณีปรากฏข่าวว่ามีการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่
เบอร์โทรศัพท์ หมายเลขบัตรประชาชน จึงขอให้ทุกหน่วยงานพิจารณายกระดับการพิสูจน์ตัวตน (Identity
Proofing) โดยตรวจสอบข้อมูลของบุคคลกับหน่วยงานที่ออกหลักฐานแสดงตน เช่น ใช้เครื่องอ่านบัตรประชาชน
ที่อ่านข้อมูลจากชิป และหลีกเลี่ยงการใช้การพิสูจน์ตัวตนที่ใช้แค่ข้อมูลหน้าบัตรประชาชนและ Laser code
หลังบัตรเท่านั้น (กรณีมีการรั่วไหลของข้อมูล Laser code) รวมถึงให้ยกระดับการยืนยันตัวตน (Authentication)
ก่อนเข้าสู่ระบบของหน่วยงาน โดยใช้การยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย เช่น กรอกรหัสผ่านร่วมกับรหัส OTP
ที่ส่งมายังโทรศัพท์ของผู้ให้บริการ หรือ เปรียบเทียบชีวมิติ (biometrics) และเรียกใช้กุญแจเข้ารหัส
(Cryptographic Software) ที่อยู่ในแอปพลิเคชัน

/หากต้องการ...

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานได้ที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๐ ๒๑๔๒ ๑๐๓๓ และสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ๐ ๒๑๔๑ ๖๙๖๗ ทั้งนี้ กระทรวงฯ ได้แนบเอกสารสรุปการประชุม
หารือแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดของท่านให้ความร่วมมือ
ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ)
ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
กองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
โทร ๐ ๒๑๔๑ ๖๙๖๗ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๓๔

สรุปประชุมหารือแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ

วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๑.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม MDES1 ชั้น ๙ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กล่าวต่อที่ประชุมถึงความเป็นมากรณีการเกิดเหตุละเมิดตามที่มีการเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ ซึ่งแจ้งแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ เพื่อเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและทบทวนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปตามมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการตามกฎหมายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล/ข้อมูลส่วนบุคคล อย่างเคร่งครัด และเร่งรัดการใช้ Digital ID เพื่อช่วยยกระดับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล/ข้อมูลส่วนบุคคล ของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการเร่งดำเนินการเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

๑. เร่งตรวจสอบว่ามีข้อมูลส่วนบุคคลในความรับผิดชอบของหน่วยงานเผยแพร่ในช่องทางสาธารณะหรือไม่ ถ้ามีให้ตรวจสอบว่าเป็นการเผยแพร่ตามเงื่อนไขในกฎหมายใดหรือไม่ และเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็นหรือไม่ แต่ถ้าเป็นเหตุการณ์ละเมิดฯ ต้องรีบแก้ไข และ แจ้งสำนักงานฯ
๒. เร่งตรวจสอบและแก้ไขช่องโหว่ของระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบ โดยสามารถขอความสนับสนุนทางเทคนิคจาก สกมช. และ สคส.
๓. เร่งรัดการสร้างความรู้ให้กับบุคลากรของหน่วยงานในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดย สคส. และ สกมช. จะร่วมกันจัดฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มีข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนจำนวนมาก
๔. ตรวจสอบย้อนหลังว่ามีผู้เข้าถึงระบบที่มีฐานข้อมูลส่วนบุคคลแบบไม่ปกติหรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของหน่วยงานหรือไม่
๕. ควรจัดทำแผนและดำเนินการตามมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบและข้อมูลส่วนบุคคลเพิ่มเติม อาทิ
  - การตรวจสอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
  - การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง รวมถึงมีแนวทางการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม
  - แผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (Incident Response Plan) และการซักซ้อม (Drill) จำลองเหตุการณ์ภัยคุกคาม ตามแผนการรับมือดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ
  - การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามหรือเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลตามแผนการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan)

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้สรุปแนวทางการดำเนินการและขอความร่วมมือในการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

๑. ให้ตรวจสอบการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลลงบนเว็บไซต์ แพลตฟอร์มหรือช่องทางต่าง ๆ (เช่น API หรือ Application Programming Interface) ของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีลักษณะเป็นการทั่วไป ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ หากพบว่าหน่วยงานของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะดังกล่าว ขอให้ยุติการเผยแพร่ข้อมูลในทันที

๒. ให้ตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงาน และทำการทดสอบเพื่อหาช่องโหว่ หรือการหลุดรั่วของข้อมูล ทั้งนี้ กรณี ตรวจพบว่ามีข้อมูลรั่วหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีช่องโหว่ ให้หน่วยงานเร่งปรับปรุงแก้ไข และรายงานมายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลส่วนบุคคลโดยเร็ว

๓. จากกรณีปรากฏข่าวว่ามีการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หมายเลขบัตรประชาชน จึงขอให้ทุกหน่วยงานพิจารณายกระดับการพิสูจน์ตัวตน (Identity Proofing) โดยตรวจสอบข้อมูลของบุคคลกับหน่วยงานที่ออกหลักฐานแสดงตน เช่น ใช้เครื่องอ่านบัตรประชาชน ที่อ่านข้อมูลจากชิป และหลีกเลี่ยงการใช้การพิสูจน์ตัวตนที่ใช้แค่ข้อมูลหน้าบัตรประชาชนและ Laser code หลังบัตรเท่านั้น (กรณีมีการรั่วไหลของข้อมูล Laser code) รวมถึงให้ยกระดับการยืนยันตัวตน (Authentication) ก่อนเข้าสู่ระบบของหน่วยงาน โดยใช้การยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย เช่น กรอกรหัสผ่านร่วมกับรหัส OTP ที่ส่งมายังโทรศัพท์ของผู้ให้บริการ หรือ เปรียบเทียบชีวมิติ (biometrics) และเรียกใช้กุญแจเข้ารหัส (Cryptographic Software) ที่อยู่ในแอปพลิเคชัน

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

หน่วยงานของรัฐที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลของข้าราชการ พนักงานหรือประชาชนที่มารับบริการของรัฐ จะเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีหน้าที่ที่สำคัญตามมาตรา ๓๗ ดังนี้

(๑) จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ และต้องทบทวนมาตรการดังกล่าวเมื่อมีความจำเป็นหรือเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม รายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เรื่อง มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) ในกรณีที่ต้องให้ข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ

(๓) จัดให้มีระบบการตรวจสอบเพื่อดำเนินการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษา หรือตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

(๔) แจ้งเหตุการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานโดยไม่ชักช้าภายใน ๗๒ ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุเท่าที่จะสามารถกระทำได้ เว้นแต่การละเมิดดังกล่าวไม่มีความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ในกรณีที่การละเมิดมีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้แจ้งเหตุการละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบพร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้าด้วย ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวและข้อยกเว้นให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งเหตุการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลยังมีหน้าที่ที่ปรากฏในมาตราอื่น เช่น

(๑) การแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓

(๒) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดในหมวด ๒ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) การจัดทำบันทึกรายการเพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสามารถตรวจสอบได้ตามมาตรา ๓๔

(๔) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ว่าจ้างหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ไม่ว่าจะเป็ภาครัฐหรือเอกชน ดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต้องจัดให้มีข้อตกลงระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดในมาตรา ๔๐

(๕) การจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๑ และ ๔๒

(๖) การดำเนินการตามคำขอใช้สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดในหมวด ๓ สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยขั้นต่ำ เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ โดยมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ครอบคลุมการเก็บรวบรวม ใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบเอกสารหรือในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือรูปแบบอื่นใดก็ตาม

(๒) ต้องประกอบด้วยมาตรการเชิงองค์กร (organizational measures) และมาตรการเชิงเทคนิค (technical measures) ที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงมาตรการทางกายภาพ (physical measures) ที่จำเป็นด้วย โดยคำนึงถึงระดับความเสี่ยงตามลักษณะและวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนโอกาสเกิดและผลกระทบจากเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) ต้องคำนึงถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ตั้งแต่

- การระบุความเสี่ยงที่สำคัญที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญ
- การป้องกันความเสี่ยงที่สำคัญที่อาจเกิดขึ้น
- การตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามและเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
- การเผชิญเหตุเมื่อมีการตรวจพบภัยคุกคามและเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
- การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามหรือเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) ต้องคำนึงถึงความสามารถในการชำระไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของข้อมูลส่วนบุคคลไว้ได้อย่างเหมาะสมตามระดับความเสี่ยง

(๕) สำหรับข้อมูลส่วนบุคคลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยจะต้องครอบคลุมส่วนประกอบต่าง ๆ ของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และควรประกอบด้วยมาตรการป้องกันหลายชั้น เพื่อลดความเสี่ยงในกรณีที่บางมาตรการมีข้อจำกัดในการป้องกันความมั่นคงปลอดภัยในบางสถานการณ์

(๖) มาตรการในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข ลบ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล อย่างน้อยต้องประกอบด้วยมาตรการดังต่อไปนี้ที่เหมาะสมตามระดับความเสี่ยง

- การควบคุมการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและส่วนประกอบของระบบสารสนเทศที่สำคัญ (access control) ที่มีการพิสูจน์และยืนยันตัวตน และการอนุญาตหรือการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงและใช้งานที่เหมาะสม
- การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (user access management) ที่เหมาะสม
- การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (user responsibilities)
- การจัดให้มีวิธีการเพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลัง (audit trails) ที่เหมาะสม

(๗) สร้างเสริมความตระหนักรู้ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการรักษาความมั่นคงปลอดภัย (privacy and security awareness)

(๘) ทบทวนมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย เมื่อมีความจำเป็นหรือเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อมีเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม

แนวปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

“การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า การละเมิดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่ทำให้เกิดการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ ไม่ว่าจะเกิดจากเจตนา ความจงใจ ความประมาทเลินเล่อ การกระทำโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ การกระทำที่ผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ข้อผิดพลาดบกพร่องหรืออุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด

เมื่อหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้รับแจ้งข้อมูลในเบื้องต้นจากผู้ใด ไม่ว่าจะโดยทางวาจา เป็นหนังสือ หรือวิธีการอื่นทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทราบเอง ว่ามีหรือน่าจะจะมีเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลดังกล่าว และตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้นโดยไม่ชักช้า ว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงที่การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

(๒) หากระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่ามีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้ดำเนินการป้องกัน ระงับ หรือแก้ไขเพื่อให้การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลสิ้นสุดหรือไม่ให้การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลส่งผลกระทบต่อสิทธิเพิ่มเติมโดยทันที เท่าที่จะสามารถกระทำได้

(๓) หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลจริง ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแจ้งเหตุการณ์ละเมิดแก่สำนักงานโดยไม่ชักช้าภายใน ๗๒ ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุเท่าที่จะสามารถกระทำได้ เว้นแต่การละเมิดดังกล่าวไม่มีความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

(๔) ในกรณีที่การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบพร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้าด้วย

(๕) ดำเนินการตามมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อระงับ ตอบสนอง แก้ไข หรือฟื้นฟูสภาพจากเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว รวมทั้งป้องกันและลดผลกระทบจากการเกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะเดียวกันในอนาคต

การแจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงาน สามารถแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแจ้งทางอีเมล saraban@pdpc.or.th โดยต้องระบุสาระสำคัญดังต่อไปนี้เท่าที่จะสามารถกระทำได้

(๑) ข้อมูลโดยสังเขปเท่าที่จะสามารถระบุได้เกี่ยวกับลักษณะและประเภทของการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล โดยอาจบรรยายถึงลักษณะและจำนวนเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือลักษณะและจำนวนรายการ (records) ของข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการละเมิด

(๒) ชื่อ สถานที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือชื่อ สถานที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อของบุคคลที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานและให้ข้อมูลเพิ่มเติม

(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือจะใช้เพื่อป้องกัน ระวัง หรือแก้ไขเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือเยียวยาความเสียหาย โดยอาจใช้มาตรการทางบุคลากร กระบวนการ หรือเทคโนโลยี หรือมาตรการอื่นใดที่จำเป็นและเหมาะสม

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจขอให้สำนักงานพิจารณาถึงความผิดจากการแจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลล่าช้ากว่า ๗๒ ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุได้ โดยให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แต่จะต้องแจ้งแก่สำนักงานโดยเร็ว ไม่เกิน ๑๕ วันนับแต่ทราบเหตุ

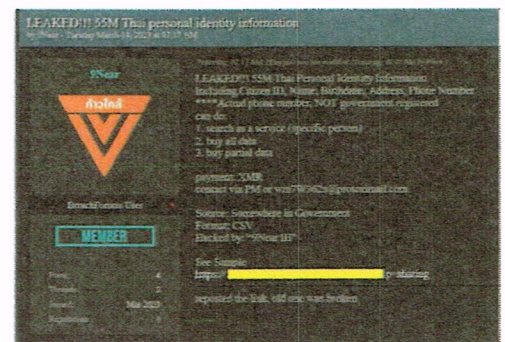
หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลพร้อมสาระสำคัญดังต่อไปนี้ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับผลกระทบทราบเท่าที่จะสามารถกระทำได้โดยไม่ชักช้า

- (๑) ข้อมูลโดยสังเขปเกี่ยวกับลักษณะของการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
- (๒) ชื่อ สถานที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือบุคคลที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงาน
- (๓) ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากเหตุการณ์ละเมิด
- (๔) แนวทางการเยียวยาความเสียหายของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลโดยสังเขปเกี่ยวกับมาตรการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือจะใช้เพื่อป้องกัน ระวัง หรือแก้ไขเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ

ความเป็นมา: ข่าวเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

- ❑ เว็บไซต์ 9near.org ประกาศขายข้อมูลคนไทย ๕๕ ล้านราย วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยมีลิงก์ดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูล และระบุข้อความในลักษณะข่มขู่ให้ผู้คิดว่าข้อมูลของตนรั่วไหล ติดต่อกลับก่อนวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖
- ❑ ดศ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และประสานผู้ให้บริการเพื่อขอปิดกั้นเว็บไซต์ 9near.org

แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานของรัฐ

- ❑ แนวทางการดำเนินการเพื่อเร่งรัดให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐ เป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล/ข้อมูลส่วนบุคคล อย่างมีประสิทธิภาพ
- ❑ แนวทางการดำเนินการตามกฎหมายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล/ข้อมูลส่วนบุคคล อย่างเคร่งครัด
- ❑ แนวทางการทำงานร่วมกันและการช่วยเหลือสนับสนุนด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล/ข้อมูลส่วนบุคคล โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ❑ แนวทางการเร่งรัดการใช้ Digital ID เพื่อช่วยยกระดับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล/ข้อมูลส่วนบุคคล ของหน่วยงาน

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่ ที่สำคัญ ตามมาตรา ๓๗ แห่ง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ
๒. แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานโดยไม่ชักช้าภายใน ๗๒ ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุ เท่าที่จะสามารถกระทำได้ เว้นแต่การละเมิดดังกล่าวไม่มีความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ในกรณีที่การละเมิดมีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้แจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบพร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้าด้วย
๓. ในกรณีที่ต้องแชร์ข้อมูลส่วนบุคคลให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันมิให้ผู้อื่นดังกล่าว ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ
๔. จัดให้มีระบบการตรวจสอบเพื่อดำเนินการลบหรือทำลายข้อมูล ส่วนบุคคลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษา หรือตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย (ที่สำคัญ)

๑. ต้องมีมาตรการเกี่ยวกับการ **Access Control** เพื่อควบคุมการเข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข ลบ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล อย่างเหมาะสมตามระดับความเสี่ยง และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้
๒. สร้างเสริมความตระหนักรู้ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการรักษาความมั่นคงปลอดภัย (**Privacy and Security Awareness**) ให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน
๓. มีการระบุความเสี่ยงของภัยและเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น มีการป้องกัน ตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามและเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึง การเผชิญเหตุ และการรักษาและฟื้นฟู เมื่อเกิดความเสียหาย
๔. ต้องคำนึงถึงความสามารถในการดำรงไว้ซึ่งความลับ (Confidentiality) ความถูกต้องครบถ้วน (Integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (Availability) ของข้อมูลส่วนบุคคลไว้ได้อย่างเหมาะสมตามระดับความเสี่ยง
๕. ต้องประกอบด้วยมาตรการเชิงองค์กร (Organizational Measures) และมาตรการเชิงเทคนิค (Technical Measures) ที่เหมาะสม รวมถึงมาตรการทางกายภาพ (Physical Measures) ที่จำเป็นด้วย

แนวปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล สำหรับหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

๑. ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล และตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดฯ โดยไม่ชักช้า ว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการละเมิดฯ หรือไม่
๒. ป้องกัน ระวัง หรือแก้ไข เพื่อให้การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลสิ้นสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ต้องดำเนินการแก้ไขโดยทันทีหรือเร็วที่สุด
๓. แจ้งเหตุการณ์ละเมิดฯ แก่สำนักงานฯ โดยไม่ชักช้าภายใน ๗๒ ชั่วโมง นับแต่ทราบเหตุ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่าการละเมิดฯ จริง
๔. แจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ พร้อมแนวทางการเยียวยา โดยไม่ชักช้า กรณีที่การละเมิดฯ มีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล
๕. ดำเนินการตามมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อระงับ ตอบสนอง แก้ไข หรือฟื้นฟูสภาพจากเหตุการณ์ละเมิดฯ

การแจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแจ้งทางอีเมล saraban@pdpc.or.th ภายใน ๗๒ ชั่วโมง* นับแต่ทราบเหตุ โดยต้องระบุสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลโดยสังเขป เกี่ยวกับลักษณะและประเภทของการละเมิดฯ
๒. ชื่อ สถานที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อ ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๓. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ละเมิดฯ
๔. ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการที่ใช้หรือจะใช้เพื่อป้องกัน ระวัง หรือแก้ไขเหตุการณ์ละเมิดฯ หรือเยียวยาความเสียหาย

* กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้แจ้งเหตุการณ์ละเมิดฯ ซ้ำกว่า ๗๒ ชั่วโมง นับแต่ทราบเหตุ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจขอให้สำนักงานฯ พิจารณายกเว้นความผิดได้ โดยให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยจะต้องแจ้งแก่สำนักงานฯ โดยเร็ว ไม่เกิน ๑๕ วันนับแต่ทราบเหตุ

ประเด็นขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการโดยเร่งด่วน

ข้อเสนอแนะในการเร่งดำเนินการเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

๑. **เร่งตรวจสอบว่ามีข้อมูลส่วนบุคคลในความรับผิดชอบของหน่วยงานเผยแพร่ในช่องทางสาธารณะหรือไม่** ถ้ามี ให้ตรวจสอบว่าเป็นการเผยแพร่ตามเงื่อนไขในกฎหมายใดหรือไม่ และเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็นหรือไม่ แต่ถ้าเป็นเหตุการละเมิดฯ ต้องรีบแก้ไข และ แจ้งสำนักงานฯ
๒. **เร่งตรวจสอบและแก้ไขช่องโหว่ของระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลของหน่วยงาน** เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบ โดยสามารถขอความสนับสนุนทางเทคนิคจาก สกมช. และ สคส.
๓. **เร่งรัดการสร้างความตระหนักรู้**ให้กับบุคลากรของหน่วยงานในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดย สคส. และ สกมช. จะร่วมกันจัดฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มีข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนจำนวนมาก
๔. **ตรวจสอบย้อนหลัง**ว่ามีผู้เข้าถึงระบบที่มีฐานข้อมูลส่วนบุคคลแบบไม่ปกติหรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของหน่วยงานหรือไม่

ประเด็นขอความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการโดยเร่งด่วน

๕. ควรจัดทำแผนและดำเนินการตามมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบและข้อมูลส่วนบุคคลเพิ่มเติม อาทิ
  - การตรวจสอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
  - การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง รวมถึงมีแนวทางการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม
  - แผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (Incident Response Plan) และการซักซ้อม (Drill) จำลองเหตุการณ์ภัยคุกคาม ตามแผนการรับมือดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ
  - การรักษาและฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยคุกคามหรือเหตุละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลตามแผนการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan)
๖. จัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานร่วมเพื่อกำกับดูแลให้หน่วยงานฯ มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้ สคส. จะจัดตั้งทีมงานขึ้นภายใน สคส. เพื่อคอย**สุ่มตรวจสอบ**เป็นระยะๆ ว่ามีการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลประชาชนไปใน Public Domain หรือไม่